Головна
Війна
Україна
Політика
Економіка
Світ
Екологія
Регіони
Спорт
Наука
Техно і зв'язок
Лайт
Зброя
Інциденти
Здоров'я
Туризм
Цікавинки
Погода

Відео з Youtube
Статті
Інтерв'ю
Думки
Лонгріди

Архів
Вакансії
Контакти

Новини › Думки

ICU, Гонтарева, Пасенюк і генпрокурор Кравченко: розслідування, яке зайшло надто далеко

Сергій Лямець

Український журналіст

14:19, 17.09.26 25 хв. 1838

Підпишіться на нас в Google

Відставка Руслана Кравченка з посади генерального прокурора була вирішеною справою ще до голосування Верховної Ради. Річ навіть не в тому, що так вирішив Володимир Зеленський. Кравченко сам перетворив свій фінал на фарс.

У будь-який інший момент справа проти директора НАБУ була б можливою і навіть доречною. Але після того, як НАБУ оприлюднило записи його підлеглих, висувати звинувачення проти глави Бюро – це наче грати безглуздий дембельський акорд. За цинізмом ця витівка нагадувала спробу диктатора мобілізувати дітей, коли всі битви вже програні, але хочеться протягнути ще п'ять хвилин. За таких обставин Верховна Рада просто зобов'язана була скинути баласт і зберегти своє обличчя та обличчя президента.

Але є ще один бік процесу, і зараз склалася унікальна можливість його розглянути. Зверніть увагу, як інтенсивно продавлювали відставку генпрокурора різного роду лідери думок та активісти. Соцмережі переповнилися гнівними постами й відосами про затримання генпрокурора в Парижі. Ну і, звісно, найпрекрасніше – запальні коментарі.

ВІДЕО ДНЯ

У чому тут справа? Вам розкажуть, що ці люди хвилювалися за законність і порядок. Але це, звісно, не так. Ще місяць тому всі ці активісти могли не знати, що в Україні існує генеральний прокурор. Але останній тиждень – нещадно його викривали. Найімовірніше, причинно-наслідковий зв'язок інший. Відбулася кампанія зі "збивання" не лише Кравченка, а цілої групи впливу, яка останній рік контролювала Офіс генпрокурора. Так свого часу "збивали" групу Міндіча, до речі.

Не захищаю ні Кравченка, ні Міндіча. Взагалі не цікаво, винні вони чи ні. Моє питання інше – чому? Чому зараз? Чому збивають? Які інтереси тих, хто стоїть за цією кампанією?

Логіка тут більш-менш зрозуміла. Якщо збивають главу "Енергоатома", значить, цікавить контроль за тендерами та продажем електроенергії. А от Офіс генпрокурора – це контроль резонансних розслідувань. Деякі з них генпрокурор здатний гальмувати (у цьому команду Кравченка підозрювали), а інші – активізувати (у цьому їх теж підозрювали). Мої джерела в Офісі генпрокурора розповідали, що з моменту призначення Кравченка виникли розмови про те, як одні справи керівництво ОГП загальмувало з незрозумілих причин, а інші – спеціально активізувало, щоб потім мати можливість загальмувати. Перевірити, чи правдиві ці чутки, я не можу. Але такі чутки ходили – це 100%. Якщо така лінія поведінки існувала, вона напевно породжувала масу невдоволених.

У зв'язку з цим особливо цікаво, чиї справи вели співробітники Офісу генпрокурора останнім часом. Чи не стали такі розслідування одним із факторів, які зрештою створили проблеми для Кравченка?

Для яскравості прикладу нагадаю вам один з епізодів, про який я писав у липні цього року. Фігуранти цієї справи – класичні інтересанти скандалу навколо звільнення генпрокурора.

Резонансна справа ICU

У січні 2026 року Офіс генпрокурора розіслав запити про міжнародну правову допомогу до генеральних прокуратур Нідерландів, Кіпру та BVI, щоб отримати інформацію щодо групи Investment Capital Ukraine (вона ж "Інвестиційний капітал Україна", або ICU).

Але вже в липні 2026 року стало відомо, що Офіс генпрокурора свої запити відкликав. Чому?

Для початку скажімо, що справа зовсім не прохідна. Можливо, ви знаєте групу Investment Capital Ukraine завдяки іменам її чинних (Макар Пасенюк, Костянтин Стеценко) та колишніх співвласників (експлава Нацбанку Валерія Гонтарева, ексміністр енергетики Володимир Демчишин, а також Галина Улютина – дружина заступника голови російського державного банку "ВТБ" Юрія Соловйова). Вони володіли й володіють, мабуть, найбільшим і найвпливовішим на сьогодні інвестиційним банком України, який обслуговував, серед іншого, оточення Віктора Януковича та Петра Порошенка.

> А отже, кримінальна справа проти цієї групи – це не

ПОСЛУГИ
RU
+23

ПІДТРИМАЙТЕ НАС

ОСТАННІ НОВИНИ >

14:56 Аматор з металошукачем випадково знайшов скарб із золотими монетами

14:55 Покарання за організацію шахрайських кол-центрів: Зеленський підписав закон

14:36 Фінляндія щороку збільшується на 700 гектарів: кому належить нова суша

14:32 Ця недооцінена деревина зігріває майже як дуб, але коштує набагато дешевше

14:21 Вячеслав Крук, Тарас Кицмей, Олександр Кардаков та Ігор Ліскі увійшли до ТОП-20 бізнесменів-новаторів України – 2026

Реклама

14:19 ДУМКА ICU, Гонтарева, Пасенюк і генпрокурор Кравченко: розслідування, яке зайшло надто далеко

14:18 17-та балістика за місяць: Росія вчетверте атакувала "Запоріжсталь"

14:14 Lockheed Martin запропонувала США нову версію винищувача F-16

14:08 Дантес потрапив у ДТП і зв'язався з нами: у якому стані співак (відео)

14:07 Путін знайшов шлях, який може врятувати його війну проти України

14:02 Михайло Федоров на посаді міністра оборони наперед витратив мільярди, які зараз мають йти на виплати військовим, - нардеп

13:57 НК Варто спробувати: які можливості для ФОП відкриває ПУМБ

13:56 "Перевіряти треба весь ланцюг, а не один банк", - ексголова наглядової ради Sense Bank Микола Гладишенко

13:49 Нафта з РФ може розсварити Індію та США: в Нью-Делі зробили заяву

13:48 Під найбільшою пустелею Китаю виявили величезні запаси води

13:44 "Біль не зникає": дружина Мірошниченка розкрила правду про усиновлення двох дітей

13:44 Росія заявила про перехоплення трьох британських літаків біля Криму

13:44 В Android є приховане меню оновлень: його варто перевірити кожному

13:41 Названо рослину, яка робить сивину менш помітною: результат з'явиться за кілька тижнів

13:31 НК Київстар ТБ представляє Original-серіал "Мій новий берег" - усі серії вже доступні на платформі

13:17 В Україну з Росії повернули тіла 252 загиблих українців

13:14 УНІАН Що буде з курсом долара в Україні до 27 вересня: банкір дав свіжий прогноз

13:07 21-річний син Скрипки служить за контрактом у ЗСУ: музикант розповів подробиці

13:01 "Калашников" передав армії РФ велику партію "нових" снайперських гвинтівок (фото)

13:00 ДУМКА Закон Грема проти російської нафти: важіль тиску для США

Реклама

просто питання на мільярди. Це доступ до інформації про гроші найвпливовіших людей України.

Не дивно, що багато років поспіль група ICU залишалася буквально невидимою для правоохоронців. Якщо справи з її згадуванням відкривалися, то дуже швидко закривалися. Нинішнє розслідування вибивалося з цієї закономірності, і почалося воно за Кравченка. Цей факт не говорить про те, що Кравченко святий або в нього копита з хвостом. Це говорить про те, що чи не вперше ICU стала фігурантом масштабної справи.

Нового генпрокурора призначили у червні 2025 року, а слідство у справі №62025000000000954, в якій фігурує ICU, відкрили у вересні 2025 року. Масштаб був доволі значним. Замість типових 1–2 слідчих справу вели 13 співробітників ДБР і 5 прокурорів різних рівнів, включно зі старшими прокурорами різних департаментів. Це можна вважати ознакою серйозного кейсу.

Серйозним був і масштаб досліджуваної інформації. В офіційних документах фігурували Пасенюк, Стеценко, Гонтарева та численні компанії в Україні, на Кіпрі та British Virgin Islands (BVI), що входять до складу групи "Інвестиційний капітал Україна" (ICU). Наприклад, серед них дуже відомі ICU Trading, ICU Holdings, ICU Investment Management, CIS Opportunities Fund та АТ "Банк Авангард" (усього – понад десяток структур). Прокурори та слідчі аналізували не лише український "фасад", а й офшорну серцевину групи.

Щоб ви не думали, що запити – це фейк, я публікую скриншоти перших сторінок усіх трьох запитів.

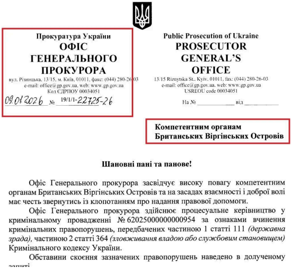

Прокуратура України
ОФІС
ГЕНЕРАЛЬНОГО
ПРОКУРОРА
вул. Різницька, 13/15, м. Київ, 01011, факс: (044) 280-26-03
e-mail: office@gp.gov.ua, web: www.gp.gov.ua
Код ЄДРПОУ 00034051
09.01.2026 № 19/1/1-22725-26

Public Prosecution of Ukraine
PROSECUTOR
GENERAL'S
OFFICE
13/15 Riznytska St., Kyiv, 01011, fax: (044) 280-26-03
e-mail: office@gp.gov.ua, web: www.gp.gov.ua
USREOU code 00034051
На № ____________ від ____________

Компетентним органам
Британських Віргінських Островів

Шановні пані та панове!

Офіс Генерального прокурора засвідчує високу повагу компетентним органам Британських Віргінських Островів та на засадах взаємності і доброї волі має честь звернутись із клопотанням про надання правової допомоги.

Офіс Генерального прокурора здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні № 62025000000000954 за ознаками вчинення кримінальних правопорушень, передбачених частиною 1 статті 111 *(державна зрада)*, частиною 2 статті 364 *(зловживання владою або службовим становищем)* Кримінального кодексу України.

Обставини скоєння зазначених правопорушень наведено в долученому запиті

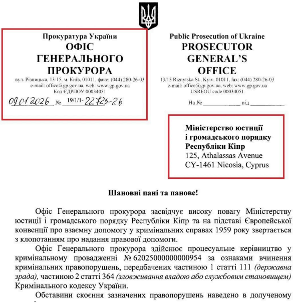

Прокуратура України
ОФІС
ГЕНЕРАЛЬНОГО
ПРОКУРОРА
вул. Різницька, 13/15, м. Київ, 01011, факс: (044) 280-26-03
e-mail: office@gp.gov.ua, web: www.gp.gov.ua
Код ЄДРПОУ 00034051
09.01.2026 № 19/1/1-22725-26

Public Prosecution of Ukraine
PROSECUTOR
GENERAL'S
OFFICE
13/15 Riznytska St., Kyiv, 01011, fax: (044) 280-26-03
e-mail: office@gp.gov.ua, web: www.gp.gov.ua
USREOU code 00034051
На № ____________ від ____________

Міністерство юстиції
і громадського порядку
Республіки Кіпр
125, Athalassas Avenue
CY-1461 Nicosia, Cyprus

Шановні пані та панове!

Офіс Генерального прокурора засвідчує високу повагу Міністерству юстиції і громадського порядку Республіки Кіпр та на підставі Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах 1959 року звертається з клопотанням про надання правової допомоги.

Офіс Генерального прокурора здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні № 62025000000000954 за ознаками вчинення кримінальних правопорушень, передбачених частиною 1 статті 111 *(державна зрада)*, частиною 2 статті 364 *(зловживання владою або службовим становищем)* Кримінального кодексу України.

Обставини скоєння зазначених правопорушень наведено в долученому

12:53 Скільки ядерної зброї має КНДР та куди може нею дістати: аналіз Defence Express

12:45 ДТЕК Ахметова отримав найбільше фінансування DFC США для енергетики України з початку вторгнення

12:39 Російські НПЗ рекордно наживаються на паливній кризі, - ЗМІ

12:37 **Сили оборони уразили дві ворожі пускові установки С-400, які могли бити по Києву**

12:37 Відомий юрист заявив, що соратниця Шабуніна Каленюк приписує собі статус адвоката, якого не має

12:17 Трамп пригрозив Європі "серйозними митами" через дружбу з Канадою

12:13 Біля українських полярників народилося перше у сезоні тюленя Ведделла (фото)

12:07 Рада не підтримала звернення до президента щодо позбавлення Потапа звання народного артиста

11:59 Що робити зі шкарпеткою, яка залишилася без пари: прості побутові лайфхаки

11:56 РФ атакувала іноземне судно у Чорному морі: загинув капітан, є поранені серед моряків

11:55 Долар підскочив до максимуму з кінця липня, - Reuters

11:49 Ці знаки Зодіаку будуть на сьомому небі від щастя найближчим часом

11:46 Лавров і його коханка регулярно літають на відпочинок із "тещею" Путіна, – ЗМІ

11:40 Голова Сокільницької громади опонує Львову: Люди мають право обирати, де жити і купувати житло

11:32 ОНОВЛЕНО **Уражено 3 літаки і 3 гелікоптери РФ: Зеленський розкрив деталі атаки на Ростов (відео)**

11:31 "Попереджувальний постріл": Forbes розкрив, чому РФ атакувала залізницю на кордоні

11:30 Перший прогноз на зиму: сильне Ель-Ніньо може змінити погоду по всій Європі

11:28 Камалія зізналася, через що постійно свариться з колишнім чоловіком-мільярдером

11:25 Путін закликав росіян голосувати на виборах і "показати підтримку" війни

11:25 Учені назвали продукт, що захищає мозок із віком: його треба їсти зовсім небагато

Реклама

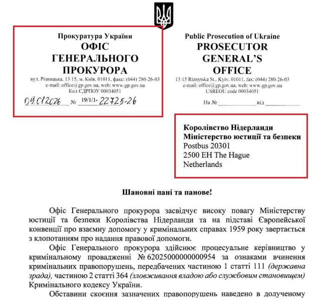

Прокуратура України
ОФІС
ГЕНЕРАЛЬНОГО
ПРОКУРОРА
вул. Різницька, 13/15, м. Київ, 01011, факс: (044) 280-26-03
e-mail: office@gp.gov.ua, web: www.gp.gov.ua
Код ЄДРПОУ 00034051
09.01.2026 № 19/1/1-22725-26

Public Prosecution of Ukraine
PROSECUTOR
GENERAL'S
OFFICE
13/15 Riznytska St., Kyiv, 01011, fax: (044) 280-26-03
e-mail: office@gp.gov.ua, web: www.gp.gov.ua
USREOU code 00034051
На № ____________ від ____________

Королівство Нідерланди
Міністерство юстиції та безпеки
Postbus 20301
2500 EH The Hague
Netherlands

Шановні пані та панове!

Офіс Генерального прокурора засвідчує високу повагу Міністерству юстиції та безпеки Королівства Нідерланди та на підставі Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах 1959 року звертається з клопотанням про надання правової допомоги.

Офіс Генерального прокурора здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні № 62025000000000954 за ознаками вчинення кримінальних правопорушень, передбачених частиною 1 статті 111 *(державна зрада)*, частиною 2 статті 364 *(зловживання владою або службовим становищем)* Кримінального кодексу України.

Обставини скоєння зазначених правопорушень наведено в долученому

Слідчі вивчали їхню можливу причетність до фінансових відносин із представниками Російської Федерації, а також до зловживання владою з метою наживи. У Нідерландів, Кіпру та BVI прокурори попросили надати Україні фінансову звітність компаній та інші необхідні дані, плюс щоб іноземні колеги зберегли конфіденційність. Серед іншого, в ОГП запевнили, що справа не є політичною. Це важлива ремарка, тому що захист завжди експлуатує тему політичних переслідувань, щоб заблокувати міжнародні розслідування.

У липні 2026 року стало відомо, що міжнародні запити могли бути відкликані. Мабуть, ICU дізналися про розслідування і доклали зусиль, щоб його "поховати". Як саме вдалося домовитися, я не знаю. За даними моїх джерел, уже в лютому 2026 року генпрокурор за підтримки начальника Управління забезпечення виконання повноважень генпрокурора у кримінальному провадженні Айдина Худієва розпорядився відсторонити від розслідування всю групу прокурорів, яка займалася, зокрема, міжнародними запитами. А вже у червні 2026 року стало відомо, що міжнародні запити могли бути частково відкликані. Після цього справа стала на паузу. Україна в особі Офісу генпрокурора втратила інтерес до настільки резонансної справи.

До речі, ще взимку 2026 року з'явилися чутки про те, що хтось пропонував керівництву Офісу генпрокурора $500 тисяч за те, щоб справа ICU зникла. Нібито саме цим пояснювалося те, що надто старанних прокурорів відсторонили від розслідування, а запити про міжнародну правову допомогу стали неактуальними. З розповіді все виглядало класично: спочатку створили необхідність, розпочавши кримінальне провадження, а потім "обілетили клієнта" і все згорнули. Звісно ж, перевірити цю інформацію я не міг тоді й не можу досі. Тому вважаю, що ставитися до неї потрібно лише як до чуток, які потребують перевірки.

> **Проте, зазначили мої джерела, справу не було закрито. Її просто поставили на паузу.**

Цілком імовірно, що домовитися вдалося лише про це. Чому? Можливо, через тісний зв'язок ICU із Порошенком. Вони буквально володіють таємницями "Сивочолого", і напередодні виборів ці таємниці були б дуже доречними. Гріх закривати справу і знімати власників ICU з гачка.

Хай там як, маємо факт. Найімовірніше, навесні або влітку 2026 року ICU вдалося домовитися про заморожування розслідування, в якому вони фігурують. Такими були мої висновки в липні. Я вирішив повернутися до справи ICU пізніше, щоб перевірити – чи справді Офіс генпрокурора зупинив розслідування. Станом на середину вересня виглядало так, ніби жодної активності у справі справді немає.

Користуючись таким затишшям, ICU намагається збити в судах санкції НБУ щодо визнання репутації Пасенюка та Стеценка небездоганною. Наскільки я розумію, виграти подібні справи група може лише за умови, що загалом з боку влади до неї не залишилося претензій.

Усе зайшло надто далеко

Проте розслідування досі не закрите. Воно продовжує висіти дамокловим мечем над головами фінансистів.

І ось тут можна поставити питання: чи не зайшло розслідування проти ICU настільки далеко, що стало створювати реальну загрозу Гонтаревій, Порошенку та створеній ними групі з обслуговування потоків представників влади під назвою ICU, сьогодні формально оформленій на Макара Пасенюка та Костянтина Стеценка? Чи не стало це, своєю чергою, однією з причин того, що тиск у якийсь момент почав переключатися вже на самого Кравченка?

Так, це припущення. Але логіка тут абсолютно залізна. Якщо нинішній генпрокурор справу не закриває, це зможе зробити інший генпрокурор.

Повторюся, я зовсім не вважаю, що ICU настільки потужні, щоб "збити" Кравченка, підключивши НАБУ та активістів. Вони напевно одні з багатьох подібних фігурантів розслідувань, які контролював Офіс генпрокурора. Однак я нагадаю, що в тієї ж Валерії Гонтаревої історично непогані відносини з НАБУ. Бюро системно не помічало діяльність глави НБУ, хоча банальна логіка підказувала, що в її випадку приводів встановити прослуховування і вивчити документи – більш ніж достатньо.

11:22 ОНОВЛЕНО **РФ масовано атакувала Одесу: є влучання в багатоповерхівку, пошкоджено мікроавтобус**
11:14 АКТУАЛЬНО "Труха Україна" передала квартиру родині з Лисичанська, яка чотири роки жила в одній кімнаті
11:08 Ці авто найчастіше долають понад 400 тисяч км: дві марки поза конкуренцією
11:00 Морква дешевшає вже шість тижнів поспіль: скільки коштує овоч тепер
10:46 **Зеленський призначив виконувача обов'язків генерального прокурора**
10:43 Продажі машин з однієї країни обвалилися вдвічі: чому змінилися вподобання українців
10:34 Скрипка різко висловився про українців за кордоном на тлі скандалів із Потапом та Настею
10:33 "Її взагалі не буде": Медведєв назвав фактор, без якого Росія "не може існувати"
10:32 Ресторан із двома зірками Michelin подав у десертах 49 тисяч мурах: його покарали
10:26 "ПриватБанк" знизив ціни на валюту: курс долара і євро на четвер
10:23 Де в холодильнику найкраще зберігати сире м'ясо: проста порада для безпеки
10:14 **Північнокорейські війська можуть зайти в Україну: ISW розкрив задум росіян**
10:11 Який хліб краще їсти на сніданок: діабетолог назвала найкорисніший
10:10 В Україні подешевшав євро: свіжий курс валют на 17 вересня
10:02 "Не ворожий крок": Ле Пен заговорила про скасування допомоги для України
10:00 Картопля-гігант: на Волині господар викопав бульбу вагою понад 1,2 кг
09:59 У столиці виникли проблеми з водою: Росія вдарила по "Київводоканалу"
09:57 Повінь у Непалі стала наслідком небезпечного ланцюга подій: що з'ясували вчені
09:41 ОНОВЛЕНО **РФ не перестає бити по Києву: пошкоджено будинки, кількість постраждалих збільшується**
09:36 Польща готує для України новий пакет допомоги з боєприпасами для F-16

Реклама

09:32 **Осінь прийде різко: з 21 вересня Україну накриють дощі та похолодання**
09:24 У Росії померла зірка фільму "Місце зустрічі змінити не можна"
09:18 Чому спатифілум восени сохне і в'яне: одна проста перестановка все змінить
09:05 НК "Південний" вкотре підтримав ветеранську спільноту: спорт як шлях до відновлення
09:04 Біля Чорнобиля помітили рідкісну комаху-злодійку з синіми крилами та потужними щелепами
08:49 **РФ атакувала Україну "Ониксами", "Іскандерами" і "Калібрами": скільки цілей збито**
08:43 Рахують ліжка, ліки та хірургів: німецькі лікарні готуються до війни, - Bloomberg
08:30 У курортному місті Італії мешканців виселяють із будинків заради туристів: люди обурені
08:20 Лише один сірник зробить рівність правильною: швидкий тест для перевірки IQ
08:01 Під виглядом студентів: 25 тисяч північнокорейців збирають дрони в Росії, - Bloomberg

> **А ще ICU – це перевірена роками сервісна компанія для представників верховної влади в Україні. Отже, контакти у групи – найкращі в країні.**

Є ще один вагомий привід для того, щоб домогтися закриття справи будь-яким можливим шляхом. Група ICU досі не втратила статусу інвестбанку №1 в Україні. Група працює не лише в Україні, а й у Британії, Швейцарії, на Кіпрі та в Еміратах. Для Макара Пасенюка та Костянтина Стеценка розслідування проти ICU зайшло надто далеко. Кримінальна справа загрожує їхнім майбутнім проєктам.

Крім того, за даними моїх джерел, Валерія Гонтарева відкриває family office на Кіпрі. Її партнеркою в новому проєкті може стати колишня перша заступниця голови НБУ Катерина Рожкова, яку також помітили на Кіпрі й у якої там, за чутками, є нерухомість. Рожкова – давня подруга і довірена особа ексглави Нацбанку, довгі роки вона від імені НБУ вирішувала кулуарні питання з банкірами (про що свідчать "плівки Рожкової", які дивним чином не були взяті в роботу Національним антикорупційним бюро).

Family office – це закрита структура, що професійно управляє фінансами однієї сім'ї або кількох сімей. Офіс надає послуги у сфері інвестування, податків та управління грошима. Імена бенефіціарів зазвичай не афішуються. Вибір Кіпру цілком зрозумілий. Країна зручна як локація тим, що надає податкові пільги та зручна для роботи в ЄС; також на острові велике ком'юніті юристів, аудиторів, фінансистів та консультантів. І ще один момент. Група ICU завжди активно використовувала Кіпр та інші офшорні юрисдикції (зокрема BVI), тому країна зручна ще й з цієї причини.

Чи має Гонтарева стосунок до описуваної справи? Офіційно вона продала свою частку в групі ICU ще в момент призначення на посаду голови Національного банку України у 2014 році. Проте Гонтарева фігурувала в розслідуванні Офісу генпрокурора та Державного бюро розслідувань (ДБР), у межах якого надсилалися запити про надання міжнародної правової допомоги. Перевірка її та інших співвласників ICU на зв'язки з представниками РФ і можливе зловживання службовим становищем – це ще не звинувачення. Але їхній статус у ході слідства може змінитися. Крім того, в різний час проти Гонтаревої існували інші справи, адже вона перейшла дорогу дуже багатьом впливовим людям в Україні. Влаштована нею "чистка" банківської системи обернулася для України втратою величезної частини ВВП на довгі роки вперед.

> **Переконаний – Валерія Гонтарева та люди, в інтересах яких вона відкриває family office на Кіпрі, абсолютно не зацікавлені в успішному завершенні розслідування ДБР та Офісу генпрокурора.**

Вони мають бути впевнені, що з боку України претензії до Гонтаревої зняті. Те саме стосується Рожкової, яку Верховний Суд зобов'язав виплачувати велику суму у справі "Платинум Банку".

Ось чому я доходжу висновку, що група ICU може бути серед тих, хто гаряче підтримує "Кравченко-гейт" і відставку генпрокурора. Це зовсім не виправдовує прокурорів, які оскандалилися, зате дає тверезіший погляд на останні процеси навколо Офісу генпрокурора.

Чим так важлива ICU

Цінність ICU для слідства унікальна. Унікальність групи – це знання секретів оточення Віктора Януковича та Петра Порошенка. Починаючи з 2010-х, фінансова група професійно обслуговувала фінансові потоки позаминулої та минулої влади. Можливо, нинішня влада також вдалася до її послуг, тому що компетенції групи Investment Capital Ukraine безперечно високі.

Серед іншого, після Євромайдану ICU представляла Порошенка в кількох великих угодах, включно зі створенням "сліпого" трасту під управлінням Rothschild, врегулюванням справи Липецької фабрики, переговорами про купівлю телеканалів, угодами в енергетиці та багатьма іншими. І це лише те, що відомо, і завдяки чому Макара Пасенюка вважали "фінансовою тінню Порошенка".

ICU завжди примудрялася бути в епіцентрі бізнесу, який пов'язаний одночасно і з владою, і з великими фінансовими потоками, і з підсанкційними особами. А це означає, що власники групи тримають у своїх руках безліч ключів, які відкривають іменні шафи клієнтів зі скелетами всередині.

Певний час ICU цікавилася майном націоналізованих російських держбанків, і цілком можливо, що використовувала адмінресурс для вирішення питань. Конфлікт із НБУ навколо банку "Авангард" – це відлуння того інтересу. Нагадаю, йдеться про мільярд, привласнений через банк "Авангард". Пасенюк і Стеценко забрали собі 949 млн грн відсотків, які заробили, обертаючи заморожені активи "Сбербанку Україна" – ліквідованої "дочки" російського "Сбера". Пасенюк і Стеценко вирішили не повертати ці відсотки державі, а поділити між собою (принцип кота Матроскіна з "Простоквашино": корова державна, молоко – наше).

Вочевидь, при цьому вони проігнорували таблицю ділення, яка була б у цій ситуації доволі доречною. Їхній вчинок помітили, але дали шанс розійтися полюбовно. Кабмін і НБУ запропонували перевести всі привласнені гроші на рахунки United24. Пасенюк і Стеценко відмовилися, і натомість виплатили собі дивіденди майже на мільярд гривень. У відповідь НБУ застосував до них жорсткі санкції, що включали відсторонення від управління банком "Авангард" та визнання їхньої репутації небездоганною. Суди ICU програла і багато місяців намагається продати свій банк, щоб урятувати його від ліквідації (справа не йде). До того ж Кабмін подав на них до суду і прагне зобов'язати їх повернути близько $47,5 млн. І лише нещодавно, судячи з даних судового реєстру, у них з'явилася надія відбілити свою репутацію (що вкрай важливо для фінансистів).

> **Я не виключаю, що група продовжує управляти майном когось з оточення Порошенка, але вже не афішує це.**

Причина для цього є. Уже кілька років "Сивочолий" перебуває під санкціями РНБО і досі вважається реальною опозицією чинному президенту Володимиру Зеленському. Будь-які ознаки того, що ICU досі обслуговує Порошенка, можуть коштувати групі не лише бізнесу в Україні, а й у світі. Однак я все ж допускав би, що існують способи анонімізувати капітал так, що тепер це не гроші підсанкційної особи, а просто якийсь капітал.

Отримання закритих документів та фінансової звітності від Нідерландів, BVI та Кіпру могло б виявити факти не на користь ICU. Тому я впевнений, що фінансисти не сиділи склавши руки, а намагалися знайти способи не дати ходу розслідуванню.

"Інвестиційний капітал Україна" асоціюється не лише з Януковичем та Порошенком. ICU в окремих епізодах перетиналася з Віктором Поліщуком (ексвласник "Гулівера", його дружину називали родичкою експрезидента РФ Дмитра Медведєва) та структурами Дмитра Фірташа.

Як бачимо, багато епізодів за участю групи були б цікавими слідчим. Я допускаю, що отримання закритих документів та фінансової звітності від Нідерландів, BVI та Кіпру могло б виявити нові факти не на користь ICU.

> **Тому справа, яка за генпрокурора Кравченка відкрилася, але несподівано розтанула, цілком може ожити знову.**

Контакти з РФ

Існує велика доказова база контактів співвласників ICU з росіянами. Зокрема, про це можна дізнатися з документів, що супроводжують спільне слідство ДБР та Офісу генпрокурора.

"Група компаній Інвестиційний капітал Україна має стійкий фінансовий зв'язок із фінансовими компаніями країни агресора РФ, починаючи із свого заснування та продовжує його, незважаючи на повномасштабну збройну агресію відносно України і впровадженях національних та міжнародних санкцій", – йдеться в рішенні Печерського суду від 11 грудня 2025 року.

Зокрема, в розслідуванні фігурує співпраця Гонтаревої, Пасенюка та Стеценка з представниками "Внешторгбанка России" (ВТБ). Уже після подій 2014 року група стала власником 35,02% акцій компанії Burger King Russia (Cyprus) Ltd, купивши пакет у підсанкційного ВТБ. Сім'я топкерівника ВТБ колись була співвласником ICU.

Також відомо, що ICU співпрацювала з підсанкційним російським олігархом Костянтином Григоришиним. Зокрема, у січні 2015 року ICU купила 25% акцій "Вінницяобленерго". На той момент росіянину вже належав пакет у 72% акцій "Вінницяобленерго". Існувала думка, що 25% "Вінницяобленерго" відійшли на користь Костянтина Григоришина. Хоча існувала й інша версія. Вона стверджувала, що пакет відійшов Петру Порошенку в обмін на недоторканність решти бізнесів Григоришина.

Григоришин – це не лише історія епохи Порошенка. Після повномасштабного вторгнення РНБО відібрала у Григоришина "Запоріжтрансформатор" і "Турбоатом", однак, дивним чином, не зачепила його пакети в шести обленерго. Персональні санкції проти самого Григоришина РНБО запровадила лише 19 січня 2025 року. Фактично жодного блокування активів немає. Компанія "Вінницяобленерго" не перебуває під санкціями, не заарештована і не конфіскована. Чому – вкрай цікаво.

Особисті ризики Гонтаревої

Слідчі припускали, що екслава НБУ могла зберігати контроль над діяльністю компаній групи ICU після того, як офіційно вийшла з числа її власників. Крім того, її могли підозрювати в завданні збитків Україні в особливо великих розмірах.

Також слідство перевіряло особисті епізоди, пов'язані з Гонтаревою. Зокрема, можливу причетність екслави ICU до видачі стабілізаційних кредитів банкам під час "банкопаду". Від стабілізаційних кредитів доволі нескладно провести лінію до статті про завдання збитків державі в особливо великих розмірах, адже під час "банкопаду" під ліквідацію потрапила приблизно половина українських банків (кілька десятків).

Цитата з матеріалів суду:

"Існують обгрунтовані підстави вважати, що Гонтарева В.О. перебуваючи на посаді Голови правління Національного банку України, зловживаючи службовим становищем, діючи усупереч інтересам служби з метою отримання неправомірної вигоди для себе та інших фізичних та юридичних осіб протягом 2014-2018 років сприяла незаконній видачі стабілізаційних кредитів комерційним банкам".

Ще ім'я Гонтаревої фігурувало у зв'язку з її можливою причетністю до відмивання грошей та розкрадання бюджетних коштів, щоправда, без деталей.

Цитата з матеріалів суду:

"Досудове розслідування проводиться відносно правління Національного банку України, яке під керівництвом Гонтаревої В.О. протягом 2014-2018 років, за попередньою змовою службовими особами групи компаній Інвестиційний капітал Україна (Investment Capital Ukraine або ICU), використано службове становище всупереч інтересам служби, з метою одержання неправомірної вигоди для себе шляхом створення умов та забезпечення системного функціонування масштабних схем розкрадання бюджетних коштів та легалізації доходів одержаних злочинним шляхом".

Обидва ці формулювання є загальними. Вони можуть перетворитися, а можуть і не перетворитися на підозру. Судячи з усього, за Кравченка цього перетворення не сталося. Однак воно цілком може відбутися після призначення більш незалежного генпрокурора.

> **Навіть якщо справа не дійде до вироку суду, то факти вкрай зручні для авторів санкцій РНБО.**

Думаю, що такі ризики погано поєднуються з управлінням family office на Кіпрі.

До чого тут облігації LPN

Ще один епізод із біографії групи Investment Capital Ukraine може призвести до несподіваного воскресіння спільного розслідування ДБР та Офісу генпрокурора. Це відносини з власниками так званих Loan Participation Notes (LPN), які стали заручниками групи.

Цей епізод уже став важливим елементом судового рішення, на основі якого з'явився запит ОГП до влади Нідерландів. За зверненням Офісу генпрокурора Печерський суд у грудні 2025 року наклав частковий арешт на належні ICU облігації Loan Participation Notes (LPN), випущені нідерландською компанією EMIS Finance B.V. А в січні ОГП направив запит до Нідерландів, щоб зібрати більше відомостей про емітента та папери, що належать конкретно ICU.

Запити спрямовані на збір доказів щодо корпоративних документів, транзакцій, голосування, реструктуризації та інших моментів. Зокрема, у запиті йдеться про два випуски: Series 26 Notes (на $42,628 млн) і Series 31 Notes (на $49,023 млн). Облігації до війни продавалися VIP-клієнтам "Сенс Банку Україна". Вони мали попит, тому що давали дохідність у валюті вищу, ніж депозити. Після повномасштабного вторгнення "Сенс Банк Україна" був націоналізований, і облігації "підвисли". Доходи за ними формувалися за рахунок повернення кредитів "Сенса", а держава відмовилася платити за боргами колишніх власників. Проте EMIS Finance B.V. пообіцяв борги погасити. Реструктуризувати вдалося всі транші, крім двох. Саме в цих двох траншах "сидять" ICU.

Група тримає більшість за паперами серій 26 і 31, на які Печерський суд наклав арешт. ICU відмовилася від реструктуризації. Через них не можуть реструктуризувати свої папери власники менших пакетів усередині траншів 26 і 31. Міноритарії опинилися в заручниках. Вони не можуть розраховувати на виплати, і їхні папери нічого не варті.

Я допускаю, що ICU хотіла спочатку "вичавити" мимовільних компаньйонів, скупивши в них облігації з великим дисконтом, а вже після цього провести реструктуризацію і повернути собі всі $91 млн. Це була б доволі типова для ICU практика. Але поки що міноритарії свої папери не продали. Підозрюю, вони почали у відповідь тиснути на групу.

За моїми даними, юристи ICU дізналися про запити ОГП і спробували "збити" рішення Печерського суду, на підставі яких ці запити зроблені. Тактика доволі розумна, тому що точна інформація з Нідерландів розкрила б багато чутливої інформації. Дещо їм вдалося. У березні 2026 року Київський апеляційний суд задовольнив апеляційну скаргу ICU Trading LTD і скасував "мале" рішення Печерського районного суду від 11 грудня 2025 року. Суд відмовив прокурору в накладенні арешту на облігації LPN-26, LPN-29 та LPN-31 емітента E.M.I.S. Finance B.V. Таким чином, первинний арешт цінних паперів, накладений "малим" рішенням, був повністю скасований. Отримавши це рішення, юристи ICU спробували "збити" міжнародні запити від Офісу генпрокурора.

Однак їм це не вдалося. По-перше, "велике" рішення Печерського суду від 12 грудня встояло в апеляції. Київський апеляційний суд відхилив апеляцію ICU Trading LTD. Арешт облігацій було підтверджено (включно із забороною на участь у реструктуризації та корпоративних подіях). За однією з версій, Офіс генпрокурора зрозумів, що "мале" рішення – у певному сенсі "дефектне", і тому пішов до Печерського суду за другою ухвалою, що є нормальною практикою для захисту державних інтересів. І саме тому Офіс генпрокурора не підтримував "мале" рішення в апеляції, але відстояв "велике". А головне, суд визнав, і апеляційна інстанція це підтвердила, що облігації LPN відповідають критеріям ст. 170 КПК України як пов'язане зі злочином майно. Крім того, суд визнав зв'язок зі злочином достатнім навіть на стадії, коли нікому ще не вручено повідомлення про підозру.

"Колегія суддів вбачає, що наведені в клопотанні прокурором доводи про накладення арешту на цінні папери - облігації перевірялись судом першої інстанції, досліджено матеріали судового провадження, а також з'ясовані обставини, які мають значення при вирішенні питання щодо арешту майна і приходить до висновку, що вказаних доводів цілком достатньо для підтвердження наявності підстав, передбачених ст. 167 КПК України для накладення арешту на майно", – визнали судді.

Тому скасувати арешт облігацій не вдалося, і міжнародні запити ОГП продовжили працювати. Однак потім виникли чутки, що один або кілька запитів відкликані.

> **Отже, навіть у відкритих джерелах можна виявити масу фактів, які могли б створити складнощі для колишніх і нинішніх власників ICU.**

На мій погляд, це автоматично породжує їхню мотивацію домагатися закриття слідства, навіть якщо це вимагатиме відставки генпрокурора Кравченка.

Можливо, власники ICU всерйоз розраховують, що новий генпрокурор зможе надати їм цінну послугу.

Тексти, опубліковані у розділі «Думки», не обов'язково відображають позицію редакційної колегії УНІАН. Докладніше з нашою редакційною політикою ви можете ознайомитись за посиланням

ДОПОМОЖІТЬ ПРОЄКТУ ПІДТРИМАЙТЕ НАС

Читати УНІАН в Telegram

Читати УНІАН в Viber

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

Війна в Україні · Наталія Мосейчук +

Новини України · Новини Харкова · Новини Львова · Новини Києва · Новини Одеси · Новини Дніпра

Новини економіки · Курс долара · Курс євро · Курс валют · Кому передбачені виплати на дрова 8000 гривень · Укрзалізниця · Біткоіни-курс · Тарифи на електроенергію · Тарифи на газ

Прогноз погоди · Синоптик · Погода Київ · Погода на завтра · Магнітні бурі · Погода на тиждень · Погода на місяць

Гороскоп · Гороскоп на сьогодні · Гороскоп на завтра · Гороскоп на тиждень

Лайфхаки · Як зробити м'ясо м'яким і соковитим у духовці · Скільки кави потрібно на одну чашку · Коли солити відбивні - до чи після панірування · Коли можна буде йти в ліс за грибами цієї осені

Яке сьогодні свято ·

Lite · Рецепт · Стосунки · Кіно · Холостяк 2025 · Лайфхаки · Мода · Астрологія · Магнітні бурі · Свята · Зірки

Рецепти · Курка по-французьки у духовці · Сливовий мармелад, як у старі часи · Солодкі помідори на зиму

Сад-город ·

App Store Google Play

Правила користування сайтом · Політика конфіденційності · Про нас · Редакційна політика · Ми в соцмережах